

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN**Revideret VEJLEDENDE DOKUMENT****EU-ordning om handel med elfenben**

(2021/C 528/03)

Indholdsfortegnelse

1. Indledning og ordliste	20
2. Baggrund	20
a) Internationale og EU-retlige rammer for handel med elfenben	20
b) EU-initiativer til bekæmpelse af ulovlig handel med vilde dyr og planter for så vidt angår elfenbenshandel inden for EU og reeksport af elfenben	22
3. Dette dokumentets status	22
4. Begrundelse for og resumé af anbefalingerne	23
a) Reeksport fra EU	23
b) Handel med elfenben inden for EU	24
c) Import til Den Europæiske Union	24
5. Hvordan EU-reglerne om reeksport af elfenben skal fortolkes	24
a) Reeksport af uforarbejdet elfenben	25
b) Reeksport af forarbejdet elfenben	25
6. Hvordan EU-reglerne om handel med elfenben inden for EU skal fortolkes	27
a) Særlig vejledning om handel med uforarbejdet elfenben inden for EU	27
b) Særlig vejledning om handel med forarbejdet elfenben inden for EU	28
7. Hvordan EU-reglerne om import af elfenben skal fortolkes	29
8. Koordinering inden for og mellem EU-medlemsstater såvel som med tredjelande	30
9. Resumé af EU-ordningen om handel med elfenben til kommercielle formål	30
Bilag I – Dokumentation for lovlig anskaffelse	32
Bilag II – Mærkning, registrering og andre krav til udstedelse certifikater	34

1. Indledning og ordliste

Formålet med dette vejledende dokument er at fortolke Rådets forordning (EF) nr. 338/97 ⁽¹⁾ (grundforordningen) og Kommissionens forordning (EF) nr. 865/2006 ⁽²⁾ og anbefale, at EU's medlemsstater:

- a) indstiller (re)eksporten og importen af genstande i uforarbejdet elfenben
- b) indstiller handelen inden for EU med uforarbejdet elfenben, undtagen for reparation af musikinstrumenter fra før 1975 og antikviteter fra før 1947 af stor kulturel, kunstnerisk eller historisk betydning
- c) indstiller handelen inden for EU med forarbejdede enheder fra efter 1947, undtagen for musikinstrumenter fra før 1975
- d) begrænser tilladelsen til import og (re-)eksport af forarbejdet elfenben til musikinstrumenter fra før 1975 og salg af antikviteter fra før 1947 af stor kulturel, kunstnerisk eller historisk betydning til museer, og
- e) sikrer en restriktiv fortolkning af EU's lovgivning om den resterende tilladte handel.

Dette dokument bør læses i sammenhæng med Kommissionens forordning (EU) 2021/2280 om ændring af Kommissionens forordning (EF) nr. 865/2006 ⁽³⁾.

Følgende udtryk anvendes med en særlig betydning i dette vejledende dokument:

- elfenben: henviser alene til elfenben fra elefanter
- musikinstrument fra før 1975: et musikinstrument, der indeholder lovligt erhvervet elfenben fra før 1975, og som anvendes eller indtil for nylig er blevet anvendt af en udøvende kunstner og dermed blot er en dekorativ genstand. CITES-konventionen har fundet anvendelse på den afrikanske elefant siden den 26. februar 1976 og på den asiatiske elefant siden den 1. juli 1975. I dette vejledende dokument anvendes af forenklingssyn kun den tidligere dato (1975)
- antikvitet fra før 1947: en genstand, der indeholder elfenben, som er omfattet af definitionen af »forarbejdede enheder, som er anskaffet mere end 50 år tidligere« i grundforordningens artikel 2, litra w)
- museum: »almennyttig, permanent institution, der virker til gavn for samfundet og dets udvikling, som er åben for offentligheden, og som erhverver, bevarer, forsker i, kommunikerer om og fremviser menneskeheds materielle og immaterielle arv og miljø med henblik på uddannelse, studier og fornøjelse« ⁽⁴⁾.

2. Baggrund

a) Internationale og EU-retlige rammer for handel med elfenben

Både den afrikanske elefant, *Loxodonta africana*, og den asiatiske elefant, *Elephas maximus*, er inkluderet i konventionen om international handel med udryddelsestruede vilde dyr og planter (CITES), der er tiltrådt af 183 (parter), herunder EU og alle EU's medlemsstater.

International handel med elfenben ⁽⁵⁾ er forbudt under den nuværende CITES-ordning med meget begrænsede undtagelser (for genstande, der er anskaffet, før CITES fandt anvendelse på elfenben). CITES gælder dog *ikke* for **indenlandsk** handel med elfenben.

EU gennemfører CITES via grundforordningen og dertil knyttede kommissionsforordninger (EU's forordninger om handel med vilde dyr og planter). Hvad angår elfenben fra elefanter har EU desuden indført foranstaltninger, der er mere restriktive end CITES (som det også er tilfældet for andre arter opført i bilag A til grundforordningen).

EU har således strenge regler for handel med elfenben i sine forordninger om handel med vilde dyr og planter. Handel med elfenben til, inden for eller fra EU er som udgangspunkt forbudt.

⁽¹⁾ Rådets forordning (EF) nr. 338/97 af 9. december 1996 om beskyttelse af vilde dyr og planter ved kontrol af handelen hermed (EUT L 61 af 3.3.1997, s. 1).

⁽²⁾ Kommissionens forordning (EF) nr. 865/2006 af 4. maj 2006 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 338/97 om beskyttelse af vilde dyr og planter ved kontrol af handelen hermed (EUT L 166 af 19.6.2006, s. 1).

⁽³⁾ EUT L 473 af 22.12.2021, s. 1

⁽⁴⁾ <http://uis.unesco.org/en/glossary-term/museum#:~:text=Definition,of%20education%2C%20study%20and%20enjoyment.>

⁽⁵⁾ Referencer til elfenben i dette vejledende dokument henviser udelukkende til elfenben fra elefanter.

De nationale myndigheder kan dog tillade handel med elfenben med kommercielle formål på følgende betingelser:

- **Reeksport** kan tillades for enheder i elfenben, der er anskaffet før den dato, hvor CITES-bestemmelserne fik virkning for dem, dvs. den 26. februar 1976 for så vidt angår den afrikanske elefant og den 1. juli 1975 for så vidt angår den asiatiske elefant.
- **Handel inden for EU** kan tillades for genstande i elfenben, der er importeret til EU før den pågældende elefantart blev opført på CITES-konventionens liste I (den 18. januar 1990 for så vidt angår afrikanske elefanter og den 1. juli 1975 for så vidt angår asiatiske elefanter) ⁽⁶⁾, hvis den EU-medlemsstat, hvor genstanden er udbudt til salg første gang, har udstedt et certifikat til dokumentation herfor.
- **Import** af genstande fra før 1947 og **import** af genstande, der er anskaffet på lovlig vis før 1975 og allerede var indført i EU på lovlig vis før, kan tillades.

Krybskytteri mod elefanter og ulovlig handel med elfenben, som følge af voksende efterspørgsel fra Asien, sker stadig i et faretruende stort omfang

Krybskytteri mod elefanter nåede for nylig et hidtil uset omfang, hvilket har ført til en omfattende nedgang i bestanden af afrikanske elefanter ⁽⁷⁾.

Ifølge CITES-programmet om overvågning af illegale drab på elefanter (MIKE) ⁽⁸⁾ var antallet af illegale drab på elefanter (PIKE) støt stigende i 2006 og toppede i 2011, hvorefter der var en faldende tendens fra 2011 til 2019. Dette tyder på, at omfanget af krybskytteri er begyndt at falde, men hvorvidt dette fald vil kunne opretholdes, bør undersøges nøje. Det skal også bemærkes, at tilbagegangen i den ulovlige handel med elfenben bør sammenholdes med den generelle nedgang i bestanden af afrikanske elefanter ⁽⁹⁾. Selv om estimerne over antallet af illegale drab på elefanter tyder på, at der har været en generel nedgang i krybskytteriet i Afrika siden 2011, er der væsentlige forskelle mellem regionerne, og krybskytteri mod afrikanske elefanter generelt giver fortsat anledning til bekymring.

Den ulovlige handel med elfenben sker også stadig i stort omfang, selv om priserne på elfenben falder støt ifølge World Wildlife Crime Report fra 2020 ⁽¹⁰⁾. Ifølge informationssystemet for handel med elefanter (ETIS) ⁽¹¹⁾ blev der rapporteret om beslaglæggelse af ca. 280 ton elfenben fra elefanter i omkring 8 000 sager mellem 2012 og 2017 på verdensplan. Data fra ETIS viser også en stigning i kinesisk ejet elfenbensforarbejdning i Afrika med henblik på eksport af produkter til de asiatiske markeder ⁽¹²⁾ – dette omfatter mindst 24 sager fra fire afrikanske lande om sendinger af 1,11 ton forarbejdet elfenben fra Afrika til Asien i 2017 ⁽¹³⁾. At sådanne store sendinger elfenben kan flyttes rundt tyder på, at grænseover-skridende organiserede kriminelle netværk i stigende grad er blevet involveret.

Det internationale samfunds reaktion

Som reaktion på de udfordringer, der er forbundet med krybskytteri mod elefanter og ulovlig handel med elfenben, har det internationale samfund vedtaget talrige tilsagn i form af resolutioner vedtaget på FN's generalforsamling og FN's Miljøforsamling samt på adskillige konferencer på højt niveau.

På den 17. konference mellem parterne i CITES (COP17) i oktober 2016 blev der vedtaget en række foranstaltninger for at forbedre håndhævelsen af reglerne om krybskytteri mod elefanter og ulovlig handel med elfenben, for at reducere efterspørgslen efter ulovligt elfenben og for at styrke granskningen af lovligheden af elfenben på de indenlandske markeder. I CITES-resolution 10.10 (Rev. CoP18) om handel med elefantenheder opfordres parterne til at vedtage

⁽⁶⁾ I henhold til grundforordningens artikel 8, stk. 3, litra a).

⁽⁷⁾ Nellemann, C., Henriksen, R., Raxter, P., Ash, N., Mrema, E. (red.). (2014). The Environmental Crime Crisis — Threats to Sustainable Development from Illegal Exploitation and Trade in Wildlife and Forest Resources. A UNEP Rapid Response Assessment. United Nations Environment Programme and GRID-Arendal, Nairobi and Arendal.

⁽⁸⁾ https://cites.org/eng/MIKE_PIKE_Trends_report_elephants_CITES_16112020.

⁽⁹⁾ Thouless, C.R., Dublin, H.T., Blanc, J.J., Skinner, D.P., Daniel, T.E., Taylor, R.D., Maisels, F., Frederick H. L., Bouché, P. (2016). African Elephant Status Report 2016: an update from the African Elephant Database. Occasional Paper Series of the IUCN Species Survival Commission, No. 60 IUCN / SSC Africa Elephant Specialist Group. IUCN, Gland, Schweiz.

⁽¹⁰⁾ https://cites.org/eng/UNODC_releases_WorldWildlifeCrimeReport2020_CITES_10072020.

⁽¹¹⁾ Informationssystemet for handel med elefanter (ETIS – Elephant Trade Information System) blev oprettet ved CITES-resolution Conf. 10.10. (Rev. CoP17) om handel med elefantenheder. Et af dets formål er »i) at måle og registrere niveauer og tendenser samt ændringer i niveauer og tendenser for ulovlige drab på elefanter og handel med elfenben«. ETIS udarbejder en omfattende rapport om beslaglæggelsen af elfenben i hele verden forud for hver partskonference (CoP) under CITES. Den seneste rapport findes her: <https://cites.org/sites/default/files/eng/cop/18/doc/E-CoP18-069-03-R1.pdf>.

⁽¹²⁾ <https://cites.org/sites/default/files/eng/cop/18/doc/E-CoP18-069-02.pdf>.

⁽¹³⁾ <https://cites.org/sites/default/files/eng/com/sc/70/E-SC70-49-01x-A1.pdf>.

omfattende nationale lovgivnings-, regulerings- og håndhævelsesforanstaltninger samt andre foranstaltninger vedrørende handel med elfenben/indenlandske markeder. I resolutionen anbefales det også, »at alle parter og ikkeparter, i hvis jurisdiktion der findes et lovligt indenlandsk marked for elfenben, som bidrager til krybskytteri eller ulovlig handel, træffer alle nødvendige lovgivnings-, regulerings- og håndhævelsesforanstaltninger for at lukke deres indenlandske markeder for kommerciel handel med uforarbejdet og forarbejdet elfenben så hurtigt som muligt«, og det anerkendes, »at snævre undtagelser til denne lukning gældende for visse genstande kan være berettigede. En undtagelse må ikke bidrage til krybskytteri eller ulovlig handel«.

Også EU anmodes om at aflægge rapport til det stående udvalg og partskonferencen om, hvilke foranstaltninger der træffes for at sikre, at dets indenlandske marked ikke bidrager til aktuelle omfang af krybskytteri og ulovlig handel.

Lovlig handel med elfenben fra EU er blevet reduceret

Reeksporten til kommercielle formål af såvel uforarbejdet som forarbejdet elfenben fra EU, der gennemføres i overensstemmelse med grundforordningen (»lovlig reeksport«), steg betydeligt indtil 2015.

Siden vedtagelsen af den tidligere version af dette vejledende dokument ⁽¹⁴⁾ i juli 2017 er reeksport af uforarbejdet elfenben blevet indstillet, hvilket førte til et fald i reeksporterede stødtænder af elfenben, allerede før forbuddet trådte i kraft (der blev reeksporteret 420 stødtænder i 2016, og 101 i 2017).

Reeksporten til kommercielle formål af lovligt forarbejdet elfenben er også faldet siden 2016. Det gennemsnitlige antal reeksportcertifikater, som EU's medlemsstater udsteder om året, er faldet fra ca. 470 i årene fra 2012-2015 til 280 i årene fra 2016-2018.

b) EU-initiativer til bekæmpelse af ulovlig handel med vilde dyr og planter for så vidt angår elfenbenshandel inden for EU og reeksport af elfenben

I meddelelsen »EU's handlingsplan mod ulovlig handel med vilde dyr og planter« ⁽¹⁵⁾ opfordredes EU og EU-medlemsstaterne til at implementere en omfattende strategi for bekæmpelsen af ulovlig handel med vilde dyr og planter ⁽¹⁶⁾. I meddelelsen anbefales det især (under tiltag nr. 2 – »Begrænse handelen med elfenben i og fra EU yderligere«), at Europa-Kommissionen skulle udstede retningslinjer »for at sikre ensartet fortolkning af EU's regler med henblik på at indstille eksporten af rå elfenben fra før konventionens ikrafttrædelse og garantere, at der kun handles med lovlige, gamle elfenbensprodukter i EU« inden udgangen af 2016. I konklusionerne fra juni 2016 om denne meddelelse opfordrede Rådet for Den Europæiske Union »medlemsstaterne til ikke at udstede eksport- eller reeksportdokumenter for ubearbejdet elfenben fra elefanter fra før konventionens ikrafttrædelse på grundlag af EU's retningslinjer og til at overveje yderligere foranstaltninger til at standse kommerciel handel med elfenben fra elefanter«.

Kommissionen vedtog i maj 2017 et vejledende dokument som svar på disse opfordringer. Nærværende vejledende dokument ajourfører og erstatter udgaven fra 2017 og er Kommissionens opfølgning på forpligtelsen i biodiversitetsstrategien for 2030 om en yderligere skærpelse af reglerne for handel med elfenben i EU ⁽¹⁷⁾.

3. Dette dokument status

Dette vejledende dokument er blevet drøftet og udarbejdet i samarbejde med medlemsstaternes repræsentanter i ekspertgruppen for de kompetente CITES-myndigheder (ekspertgruppen).

Formålet er at hjælpe borgere, virksomheder og nationale myndigheder med at anvende grundforordningen og dertil hørende kommissionsforordninger. Dokumentet hverken erstatter, tilføjer noget til eller ændrer bestemmelserne i Rådets forordning og dertil hørende gennemførelsesforordninger. Derudover bør det ikke anvendes isoleret, men i sammenhæng med den nævnte lovgivning. Kun Den Europæiske Unions Domstol er kompetent til at fortolke EU-lovgivningen endegyldigt.

En elektronisk udgave af det vejledende dokument offentliggøres også af Kommissionen og muligvis af EU's medlemsstater.

Anbefalingerne i dette dokument er rettet til medlemsstaterne og forbliver gyldige i på linje med forsigtighedsprincippet, medmindre der fremkommer ny afgørende videnskabelig dokumentation, der kan berettige en revision af denne vejledning i samråd med ekspertgruppen.

⁽¹⁴⁾ Kommissionens meddelelse 2017/C 154/06.

⁽¹⁵⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0087&from=EN>.

⁽¹⁶⁾ Handlingsplanen for dyreliv er under evaluering i 2020 og 2021, og en revideret udgave skal vedtages på grundlag af evalueringen — jf. EU's biodiversitetsstrategi for 2030 (COM(2020) 380 final af 20. maj 2020).

⁽¹⁷⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?qid=1590574123338&uri=CELEX:52020DC0380>

4. Begrundelse for og resumé af anbefalingerne

Den fortsat store efterspørgsel efter elfenben i Asien er en af de vigtigste årsager til, at krybskytteri mod elefanter og ulovlig handel med elfenben finder sted i betydeligt omfang. De seneste analyser (MIKE og ETIS, jf. afsnit 2, litra a)) har vist en mindre nedgang i krybskytteri. Ikke desto mindre er omfanget af ulovlig jagt på elefanter stadig uholdbart for mange bestande i Afrika.

I ETIS-rapporterne er ingen af EU-medlemsstaterne blevet identificeret som lande, der er involveret i den ulovlige handel med elfenben, men EU bør fortsat nedbringe risikoen for at bidrage til øget efterspørgsel efter elfenben.

Formålet med dette vejledende dokument er yderligere at begrænse handelen med genstande og visse typer af handel, der er forbundet med en potentielt højere risiko, og fortsat at tillade begrænset og velkontrolleret handel med genstande, der er forbundet med lav risiko. Dokumentet er baseret på en forsigtighedstilgang til gennemførelse af reglerne om indenlandsk handel med elfenben i EU. De omfatter begrænsninger, når der er sandsynlighed for, at handel vil bidrage til en større risiko for en stigning i efterspørgslen efter og ulovlig handel med elfenben. Handel inden for EU med særlige begrænsede typer genstande, hvor risikoen for at bidrage til efterspørgslen efter elfenben eller krybskytteri mod elefanter er lav eller ikkeeksisterende, kan derfor fortsætte på betingelse af, at der er givet tilladelse hertil. Dokumentet har også til formål at hjælpe borgere og virksomheder med bedre at forstå og følge reglerne og sikre en mere effektiv håndhævelse.

I de følgende afsnit omhandles reeksport af elfenben fra EU (afsnit 5), handelen med elfenben inden for EU (afsnit 6) og import fra lande uden for EU (afsnit 7) samt koordineringsspørgsmål (afsnit 8).

Resten af dette afsnit indeholder yderligere begrundelser for behovet for at træffe foranstaltninger med hensyn til hver af disse handelsstrømme og et resumé af anbefalingerne til medlemsstaterne. Et mere kortfattet resumé i tabelformat findes i det afsluttende afsnit 9.

a) *Reeksport fra EU*

Uforarbejdet elfenben ⁽¹⁸⁾ udgør den største andel af den ulovlige handel med elfenben på verdensplan. Dette dokumenteres af de data, der indberettes til ETIS af CITES-parterne, og som viser, at beslaglæggelsen af ulovligt, uforarbejdet elfenben dækker størstedelen af det elfenben, der beslaglægges på verdensplan.

Uforarbejdet elfenben omfatter hovedsageligt stødtænder, der er svære at kende fra hinanden. Risikoen for, at lovlig reeksport af uforarbejdet elfenben, udnyttes som dække for handel med uforarbejdet elfenben, er større end for forarbejdet elfenben, på trods af at lovlige stødtænder kun kan handles, hvis de er mærket.

Indstillingen af reeksport af uforarbejdet elfenben fra EU sikrer, at stødtænder af lovlig oprindelse ikke blandes med ulovligt elfenben, og hjælper bestemmelseslandene med at implementere egne foranstaltninger til reduktion af efterspørgsel efter elfenben, som udgør et vigtigt skridt i bekæmpelsen af ulovlig handel med elfenben og krybskytteri mod elefanter. Dette er begrundelsen for det reelle forbud mod reeksport til kommercielle formål af uforarbejdet elfenben, der har været nedlagt siden juli 2017 (se afsnit 5, litra a)).

Eftersom der har været tegn på, at forarbejdede genstande også inddrages i stadig højere grad i den internationale ulovlige handel med elfenben ⁽¹⁹⁾, er det nødvendigt at indføre yderligere begrænsninger for reeksport af forarbejdet elfenben. Selv om der ikke er tegn på, at lovlige aktiviteter i EU bidrager til krybskytteri eller ulovlig handel, er EU forpligtet til at mindske risikoen for, at den internationale handel, der kommer fra EU, vil stimulere efterspørgslen efter elfenben og igen tilskynde til krybskytteri mod elefanter for at imødekomme denne efterspørgsel.

Derfor er det Kommissionens anbefaling også at indstille udstedelsen af reeksportcertifikater for forarbejdede enheder i elfenben på nær for musikinstrumenter fra før 1975 og antikviteter fra før 1947 af stor kulturel, kunstnerisk eller historisk betydning, der sælges til museer (for nærmere oplysninger om disse dispensationer, se afsnit 5, litra b)). Disse undtagelser

⁽¹⁸⁾ Det anbefales, at EU-medlemsstaterne anvender den definition på »uforarbejdet elfenben«, der er indeholdt i CITES-resolution Conf. 10.10 (Rev. CoP 18), og hvoraf det fremgår, at:

a) termen »uforarbejdet elfenben« omfatter alle hele elefantstødtænder, poleret eller ikke poleret, og i enhver tænkelig form, samt al elefantelfenben skåret i stykker, poleret eller ikke poleret, og uanset hvordan det er ændret i forhold til dets oprindelige form, med undtagelse af forarbejdet »elfenben«, og

b) »forarbejdet elfenben« omfatter elfenben, der er udskåret, formet eller bearbejdet, enten fuldstændigt eller delvist, men ikke hele stødtænder i nogen form, undtaget i tilfælde hvor hele overfladen er udskåret.»

⁽¹⁹⁾ Cf. *Status of elephant populations, levels of illegal killing and the trade in ivory: A report to the CITES Standing Committee*, at <https://cites.org/sites/default/files/eng/com/sc/70/E-SC70-49-01x-A1.pdf>.

gælder for genstande, hvis værdi ikke er relateret til det elfenben, de indeholder. Med den anbefalede kontrol er det desuden højst usandsynligt, at disse undtagelser vil bidrage til krybskytteri mod elefanter eller ulovlig handel med elfenben, og samtidig bidrager de til bevarelsen af vigtige kunstneriske, kulturelle eller historiske værdier.

b) **Handel med elfenben inden for EU**

EU har et ansvar for at sikre, at den kommercielle udnyttelse af elfenben i EU reguleres og kontrolleres nøje, jf. CITES-resolution 10.10 (Rev. CoP18) og grundforordningen.

I Europa er efterspørgslen efter elfenben faldet betydeligt siden vedtagelsen af CITES-resolutionen om at forbyde international handel med elfenben i 1989. CITES-konventionen udpeger ikke EU-medlemsstaterne som vigtige bestemmelseslande eller som transitlande for ulovlig handel med elfenben. I det meste af handelen med elfenben inden for EU er handelsgenstanden antikviteter fra før 1947.

Der har imidlertid været tilfælde af ulovlig handel med elfenben i EU. Handelen med uforarbejdet elfenben medfører en højere risiko for ulovlig handel med elfenben end handel med forarbejdede enheder i elfenben. Dette begrundes indstillingen af udstedelse af certifikater til brug ved handel med uforarbejdet elfenben inden for EU på nær til reparation af musikinstrumenter fra før 1975 eller antikviteter fra før 1947 af stor kulturel, kunstnerisk eller historisk betydning, som tilhører et museum eller en offentlig institution.

Endvidere anbefaler Kommissionen at indstille udstedelsen af certifikater til forarbejdede enheder, som er anskaffet efter 1947, på nær for musikinstrumenter fra før 1975. Dette vil begrænse den interne handel med forarbejdede genstande til handel med antikviteter fra før 1947 og musikinstrumenter fra før 1975.

Den anderledes ordning, der gælder for »forarbejdede« genstande, begrundes med, at der er konstateret en lavere risiko for ulovlig handel med elfenben i forhold til handel med sådanne genstande inden for EU sammenlignet med handel med uforarbejdet elfenben og handel med lande uden for EU generelt, navnlig når genstandene udgør antikviteter fra før 1947 eller musikinstrumenter fra før 1975. Det er meget usandsynligt, at handelen med antikviteter fra før 1947 eller musikinstrumenter fra før 1975 inden for EU vil bidrage til ulovlig handel med elfenben eller efterspørgsel efter ulovlig elfenben, også i betragtning af at denne resterende handel vil være underlagt streng kontrol. Derfor kan antikviteter fra før 1947 og musikinstrumenter fra før 1975 fortsat handles inden for EU, men det kræver udstedelse af et certifikat.

c) **Import til Den Europæiske Union**

Import af elfenben fra lande uden for EU er underlagt strenge regler. Import til kommercielle formål er forbudt undtagen for antikviteter fra før 1947 eller reimport af genstande fra før konventionens ikrafttrædelse, som tidligere er lovligt indført i EU (se afsnit 7).

Niveauet af import til kommercielle formål til EU har i de seneste år været meget lavt.

Selv om der er en risiko for at stimulere efterspørgslen efter elfenben eller bidrage til krybskytteri eller ulovlig handel generelt i forbindelse med import af forarbejdede enheder, er det meget usandsynligt, at musikinstrumenter fra før 1975 og antikviteter fra før 1947 af stor kulturel, kunstnerisk eller historisk betydning, der sælges til museer, vil indebære sådanne risici.

For at skabe større sammenhæng med de foreslåede bestemmelser vedrørende handel inden for EU og reeksport anbefaler Kommissionen, at følgende indstilles:

- udstedelse af tilladelser til import og reimport af uforarbejdet elfenben
- udstedelse af tilladelser til import og reimport af forarbejdede enheder i elfenben på nær til musikinstrumenter fra før 1975 og antikviteter fra før 1947 af stor kulturel, kunstnerisk eller historisk betydning, der sælges til museer (se afsnit 7 for yderligere oplysninger om betingelserne for anvendelse af undtagelserne).

5. **Hvordan EU-reglerne om reeksport af elfenben skal fortolkes**

Reglerne om reeksport af enheder i elfenben, der er anskaffet før den dato, hvor CITES-bestemmelserne fik virkning for dem, er fastsat i artikel 5 i grundforordningen.

I henhold til artikel 5, stk. 2, litra d), skal styrelsesrådet ved vurdering af ansøgninger om reeksport af de i bilag A anførte arter »efter høring af Videnskabsrådet (have) sikret sig, at der ikke er andre forhold af betydning for artens bevarelse, der taler mod udstedelse af eksporttilladelsen«.

Dette krav skal fortolkes i lyset af de omstændigheder, der er beskrevet i afsnit 2 såvel som i lyset af de særlige forhold, der gælder for international handel med både uforarbejdede og forarbejdede genstande.

a) **Reeksport af uforarbejdet elfenben**

Kommissionen anbefaler, at medlemsstaterne tager i betragtning, at der er alvorlige forhold i forbindelse med bevarelsen af elefantarterne, der taler imod udstedelse af reeksportcertifikater for uforarbejdet elfenben.

Som følge heraf og i overensstemmelse med grundforordningen **anbefaler Kommissionen, at medlemsstaterne, som det har været tilfældet siden den 1. juli 2017, ikke udsteder reeksportcertifikater for uforarbejdet elfenben**, på nær i særlige tilfælde hvor medlemsstatens styrelsesråd har sikret sig, at genstanden:

1. er en del af en ægte udveksling af kulturgoder mellem velrenommerede institutioner (dvs. museer) eller
2. er et arvestykke, der flyttes som led i en families flytning eller
3. flyttes med henblik på håndhævelse eller med videnskabelige eller uddannelsesmæssige formål.

I alle sådanne særlige tilfælde anbefales det, at styrelsesrådet følger vejledningen i dette dokument for så vidt angår tilvejebringelsen af passende retlig dokumentation for enhedernes oprindelse (bilag I til dette dokument), mærkning (bilag II) og, hvor det er relevant, koordinering med andre medlemsstater og tredjelande (afsnit 8).

b) **Reeksport af forarbejdet elfenben**

I modsætning til uforarbejdet elfenben omfatter »forarbejdet elfenben« mange forskellige typer enheder, herunder genstande, som i årtier er blevet handlet lovligt (f.eks. musikinstrumenter eller antikviteter).

Kommissionen anbefaler, at medlemsstaterne fra det tidspunkt, hvor vejledningen offentliggøres, ikke udsteder reeksportcertifikater for kommerciel handel med forarbejdede enheder.

Der kan undtagelsesvis gives tilladelse til kommerciel handel, hvis styrelsesrådet i den pågældende medlemsstat finder det godtgjort, at:

- genstanden er et musikinstrument fra før 1975 eller
- genstanden er en antikvitet fra før 1947, der sælges til et museum, og en relevant myndighed med ansvar for kulturarv (såsom det ansvarlige ministerium) bekræfter dens store kulturelle, kunstneriske eller historiske betydning og støtter transaktionen.

Det er afgørende, at EU-medlemsstaterne implementerer et **højt granskningsniveau** i forbindelse med ansøgninger om reeksport af sådanne genstande for at sikre, at de kun udsteder de relevante dokumenter, hvis de betingelser i EU-lovgivningen, der garanterer, at elfenbenet er af lovlig oprindelse, er opfyldt.

I tillæg til ovennævnte dispensation for reeksport til kommercielle formål kan styrelsesrådet desuden udstede et reeksportcertifikat, hvis de har sikret sig, at genstanden:

1. er del af en ægte udveksling af kulturgoder mellem velrenommerede institutioner (f.eks. museer) eller
2. er et arvestykke, der flyttes som led i en families flytning eller
3. flyttes med henblik på håndhævelse eller med videnskabelige eller uddannelsesmæssige formål.

Det anbefales, at betingelserne for udstedelse af reeksportcertifikater for ovennævnte undtagelser fortolkes strengt.

Mere specifikt bør medlemsstaterne når de vurderer en anmodning om reeksport, hvad enten den er kommerciel eller til andre formål, overveje følgende:

- Ved vurderingen af, om enheden er omfattet af definitionen »musikinstrument fra før 1975«, skal ejeren påvise, at genstanden anvendes eller indtil for nylig er blevet anvendt af en udøvende kunstner og dermed ikke blot er en dekorativ genstand, der indeholder elfenben.
- Ved vurderingen af, om bestemmelsesstedet for en antikvitet fra før 1947 kan betragtes som et museum, kan der tages hensyn til, om institutionen er medlem af Det Internationale Museumsråd (ICOM) eller en lignende organisation.

- Hvis genstanden er beskrevet som en antikvitet fra før 1947 af stor kulturel, kunstnerisk eller historisk betydning, bør det påvises, at genstanden opfylder betingelserne om at være en forarbejdet genstand, som er anskaffet mere end 50 år tidligere. »Vejledning om forarbejdede enheder i henhold til EU's forordninger om handel med vilde dyr og planter«⁽²⁰⁾ indeholder klare instrukser i denne henseende. En offentlig myndighed med ansvar for kulturarv (såsom det ansvarlige ministerium) bør udtrykkeligt bekræfte genstandens store kulturelle, kunstneriske eller historiske betydning og støtte transaktionen som en forudsætning for at tillade salget til et museum. I den forbindelse kan der for eksempel foretages overvejelser om hjemsendelse af vigtige kulturgenstande til oprindelseslandet.
- Dokumentation såsom en faktura – eller anden dokumentation såsom en ekspertvurdering med angivelse af alder og pris – samt en detaljeret beskrivelse og billeder af genstanden skal forelægges for at dokumentere, at genstandens værdi er reel og ikke hænger sammen med indholdet af elfenben.
- Både sælgers og købers identitet bør fremgå af vurderingen. Sælgers identitet kan, i nogle tilfælde, tilvejebringe supplerende oplysninger om genstanden. Bestemmelsesland, samt købers specifikke identitet, skal også tages i betragtning.
- Ansøgninger om reeksport til et bestemmelsesland, der af ETIS er identificeret som et land, som er involveret i den ulovlige handel med elfenben, kræver et højere granskningsniveau end andre bestemmelseslande. Reeksport til parter under National Ivory Action Plan-proceduren⁽²¹⁾ bør undlades.
- Generelt kan købers identitet give yderligere sikkerhed for, at transaktionen finder sted til enhedens reelle værdi (f.eks. museer, redelige samlere, musikere eller lignende købere).

Det påhviler ansøgeren at fremlægge dokumentation for, at genstanden falder ind under ovenstående dispensationer. Hvis ansøgeren ikke over for myndighederne i den berørte medlemsstat kan fremlægge tilstrækkelig dokumentation, og der stadig er grund til tvivl, bør der ikke udstedes et certifikat.

Såfremt certifikatet udstedes, skal det indeholde en beskrivelse af det berørte musikinstrument fra før 1975 eller antikviteten fra før 1947, der er så tilstrækkeligt detaljeret, at det kun kan bruges til den pågældende enhed. Endvidere kan medlemsstaterne, når lovgivningen tillader det, overveje at sammenholde, kontrollere og registrere ansøgerens og, hvor det er muligt, køberens identitet.

Det er især vigtigt for ansøgeren om et reeksportcertifikat enten at dokumentere, at musikinstrumentet er fremstillet ved anvendelse af lovligt elfenben fra før 1975, eller at der er tale om en antikvitet fra før 1947, og at anskaffelsen er sket på lovlig vis. Det kan ansøgeren gøre ved at indsende et certifikat på genstanden til brug ved handel inden for EU, som dokumenterer, at den er anskaffet på lovlig vis, og normalt også med oplysninger om, hvor gammel enheden er. Det er også muligt, at ansøgeren ikke har et certifikat: Ansøgeren har muligvis aldrig anmodet om et, eller genstanden var tidligere omfattet af dispensation for kravet om certifikat med hensyn til forarbejdede genstande, som er anskaffet mere end 50 år tidligere. I sådanne tilfælde skal ansøgeren dokumentere generel opfyldelse af kravene i grundforordningens artikel 5.

Certifikater, der udløber i medfør af artikel 11, stk. 4a, i Kommissionens forordning (EF) nr. 865/2006, er ikke længere gyldige til kommercielle transaktioner. Det anbefales imidlertid, at indehaveren gemmer en kopi af et sådant certifikat som dokumentation for lovlig anskaffelse til eventuel fremtidig brug eller i tilfælde af kontrol.

Medlemsstaterne bør kontrollere, om genstanden faktisk falder ind under nogen af ovenstående tilfælde, dvs. at der er en gyldig begrundelse for at certifikatet mangler.

For nærmere at kunne vurdere de betingelser, under hvilke en sådan handel kan tillades, anbefales det, at EU-medlemsstaterne også anvender:

- »Vejledning om forarbejdede enheder i henhold til EU's forordninger om handel med vilde dyr og planter«;
- »Dokumentation for lovlig anskaffelse« i bilag I til dette dokument
- »Mærkning, registrering og andre krav til udstedelse certifikater« i bilag II til dette dokument.

⁽²⁰⁾ EUT C 154 af 17.5.2017, s. 15.

⁽²¹⁾ <https://cites.org/eng/niaps>.

6. Hvordan EU-reglerne om handel med elfenben inden for EU skal fortolkes

Handel inden for EU med de i bilag A anførte enheder er generelt forbudt, jf. grundforordningens artikel 8, stk. 1. Af artikel 8, stk. 3, fremgår det, at medlemsstaterne kan afvige fra dette forbud, såfremt mindst en af de i litra a)-h) anførte bestemmelser er opfyldt.

Brugen af ordet »kan« i artikel 8, stk. 3, gør det dog klart, at medlemsstaterne ikke har pligt til at udstede et certifikat til brug ved handel inden for EU, selv om de relevante betingelser er opfyldt (medmindre det på anden vis er et krav ifølge EU-lovgivningen, f.eks. ved anvendelse af proportionalitetsprincippet). Når myndighederne skal beslutte, om de skal udstede et certifikat eller ej, må de bruge deres skønsbeføjelser på passende vis.

Som følge heraf kan artikel 8, stk. 3, ikke anses for at give en ansøger absolut ret til et certifikat til brug ved handel inden for EU, selv når en af de relevante betingelser er opfyldt. Endvidere er artikel 8, stk. 3, omfattet af forsigtighedsprincippet, og som drøftet ovenfor påhviler det således ansøgeren at løfte bevisbyrden for, at en transaktion er legitim og i overensstemmelse med formålene med grundforordningen.

Ved modtagelsen af en ansøgning om kommerciel udnyttelse af elfenben inden for EU i henhold til artikel 8, stk. 3, **har en medlemsstat ifølge EU-lovgivningen ret til at afvise at udstede et certifikat**, selv om en af betingelserne er opfyldt, forudsat at afvisningen er forenelig med proportionalitetsprincippet (dvs. at afvisningen er passende til at beskytte arterne, og at afvisningen ikke går ud over det, der er nødvendigt for at nå dette mål). Kommissionen og ekspertgruppen er af den opfattelse, at dette vil være tilfældet, når ansøgeren ikke klart har dokumenteret, at en transaktion er legitim og forenelig med formålene i grundforordningen.

Medlemsstaterne har et ansvar for at undgå at udstede certifikater, der kan fremme ulovlige aktiviteter, og bør derfor behandle de pågældende ansøgninger med henblik på handel inden for EU på en sådan måde, at denne risiko minimeres mest muligt. Udstedelse af certifikater bør kun overvejes med hensyn til bestemte typer transaktioner inden for EU, som ikke udgør nogen eller meget lille risiko for at bidrage til ulovlig handel med eller efterspørgsel efter ulovligt elfenben. Det anbefales, at medlemsstaterne sørger for maksimal kontrol ved behandling af ansøgninger om certifikater til brug ved handel inden for EU og fortolker betingelserne for udstedelse af sådanne certifikater restriktivt.

Derfor anbefales det, at EU-medlemsstaterne anvender retningslinjerne om »dokumentation for lovlig anskaffelse« i bilag I til dette dokument og om »mærkning, registrering og andre krav til udstedelse af certifikater« i bilag II.

Såfremt certifikatet udstedes, skal det indeholde en tilstrækkelig detaljeret beskrivelse af den pågældende genstand til, at det er klart, at det kun kan bruges til den pågældende enhed – dette er især vigtigt, når det drejer sig om uforarbejdet elfenben, da det er mere sandsynligt, at det har færre identificerende kendetegn. Endvidere anbefales det, at medlemsstaterne, når lovgivningen ⁽²²⁾ tillader det, sammenholder, kontrollerer og registrerer sælgerens og køberens identitet. Medlemsstaterne kan fastsætte en særlig betingelse for intern handel med uforarbejdet elfenben i EU, hvorefter sælgeren forpligtes til at underrette myndighederne om køberens identitet.

Når der indgives ansøgninger om handel med elfenben inden for EU i henhold til artikel 8, stk. 3, litra c), dvs. »til formål, som ikke skader den pågældende arts overlevelse«, mindes medlemsstaterne om, at det kun er muligt at importere elfenben (som personlige effekter, bl.a. jagttrofæer) til ikkekommercielle formål, og det er derfor ikke muligt for ejerne at få et certifikat til et kommercielt formål i EU i henhold til denne bestemmelse.

Det anbefales, at medlemsstaterne følger nedenstående vejledning, når de skal vurdere ansøgninger om certifikater til brug ved handel med uforarbejdet elfenben inden for EU samt forarbejdede enheder indeholdende elfenben.

a) Særlig vejledning om handel med uforarbejdet elfenben inden for EU

Der erindres om, at der i artikel 11, stk. 4a, i Kommissionens forordning (EF) nr. 865/2006 (som ændret), er fastsat en udløbsdato for certifikater på uforarbejdet elfenben, som er udstedt før 19 januar 2022. **Kommissionen anbefaler, at medlemsstaterne fra denne dato ikke længere udsteder certifikater til brug ved kommerciel handel med uforarbejdet elfenben inden for EU.**

⁽²²⁾ Herunder navnlig lovgivning om beskyttelse af personoplysninger.

Hvis styrelsesrådet i den pågældende medlemsstat imidlertid finder det godtgjort, at elfenben er nødvendigt for at reparere en bestemt genstand, og det ikke kan erstattes, må der kun udstedes et certifikat, der tillader salg af uforarbejdet elfenben til reparation af følgende genstande:

- musikinstrumenter fra før 1975
- antikviteter fra før 1947, som indehaves af et museum eller en offentlig institution, og for hvilke en relevant myndighed med ansvar for kulturarv (såsom det ansvarlige ministerium) bekræfter den store kulturelle, kunstneriske eller historiske betydning og støtter, at der er behov for at reparere med elfenben.

Disse tilfælde anses for sjældne og meget særlige.

Certifikatet bør kun udstedes, hvis styrelsesrådet ikke er tvivl om, at det forarbejdede elfenben vil blive anvendt til reparation af sådanne genstande, og det har mulighed for at kontrollere og verificere, om nødvendigt, at dette vil være tilfældet, og at det uforarbejdede elfenben ikke vil blive anvendt til andre formål.

Medlemsstaterne anbefales at overveje at oprette deres eget nationale system til kontrol med de lagre af uforarbejdet elfenben, der findes på værksteder med henblik på reparation.

Styrelsesrådet bør gøre det klart, at anvendelse af uforarbejdet elfenben til sådanne reparationer er en sidste udvej, og opfordre professionelle reparatører til i stedet så vidt muligt at anvende erstatninger for elfenben. I sjældne tilfælde, hvor det ikke er muligt, kan de udstede et transaktionsspecifikt certifikat for uforarbejdet elfenben.

Et certifikat til brug af uforarbejdet elfenben til reparationer bør som minimum indeholde følgende tekst i rubrik 20:

for musikinstrumenter fra før 1975: »Dette certifikat er kun gyldigt til et enkelt salg til et professionelt værksted og udelukkende med henblik på reparation af musikinstrumenter fra før 1975, som er anskaffet på lovlig vis«.

for antikviteter fra før 1947 af stor kulturel, kunstnerisk eller historisk betydning, som indehaves af et museum eller en offentlig institution: »Dette certifikat er kun gyldigt til et enkelt salg til et professionelt værksted og udelukkende med henblik på reparation [indsæt beskrivelsen af det produkt, der skal repareres]«.

Hvis det anses for hensigtsmæssigt, kan medlemsstaterne medtage navnet på den professionelle reparatør i det transaktions-specifikke certifikat.

Der bør kun udstedes et certifikat, hvis medlemsstaten finder det godtgjort, at elfenbenet er anskaffet på lovlig vis, før konventionen fik virkning for elefanter (se fodnote 2 ovenfor).

Kommissionen anbefaler tillige, at medlemsstaten mærker uforarbejdede stødtænder af elfenben i henhold til resolution Conf. 10.10 (Rev. CoP18) og medtager henvisningen til mærkningen i rubrikken Beskrivelse på certifikatet (jf. også bilag II).

b) Særlig vejledning om handel med forarbejdet elfenben inden for EU

Som en undtagelse fra det generelle forbud mod handel med de i bilag A anførte enheder i grundforordningens artikel 8, stk. 1, til kommercielle formål, er handel med alle forarbejdede genstande indeholdende elfenben til kommerciel brug inden for EU kun tilladt, hvis medlemsstatens myndigheder har udstedt et certifikat til dette formål fra sag til sag (grundforordningens artikel 8, stk. 3, litra a) og b)).

Kommissionen anbefaler, at medlemsstaterne fra det tidspunkt, hvor vejledningen offentliggøres, ikke udsteder certifikater til brug ved kommerciel handel med forarbejdede enheder i elfenben, medmindre de har sikret sig, at genstanden er:

1. et musikinstrument fra før 1975 eller
2. en antikvitet fra før 1947

Når en ansøgning vedrørende en »forarbejdet genstand« fra før 1947 skal vurderes, er den vigtigste overvejelse enhedens alder samt andre aspekter i forhold til definitionen »forarbejdet enhed« ⁽²³⁾, og medlemsstaterne bør kun overveje yderligere undersøgelser, hvis der er tegn på, at genstanden er anskaffet på ulovlig vis.

Med hensyn til musikinstrumenter fra før 1975 skal både alder og anskaffelse på lovlige vis generelt undersøges, og styrelsesrådet bør kun udstede et certifikat, hvis det har sikret, at der er fremlagt tilstrækkelig dokumentation for begge dele. Derudover skal ejeren påvise, at genstanden anvendes eller indtil for nylig er blevet anvendt af en udøvende kunstner og dermed ikke blot er en dekorativ genstand, der indeholder elfenben.

7. Hvordan EU-reglerne om import af elfenben skal fortolkes

Reglerne for import af enheder i elfenben er fastsat i grundforordningens artikel 4. I henhold til artikel 4, stk. 1, litra d), skal styrelsesrådet ved vurderingen af ansøgninger om import af de i bilag A anførte arter have »sikret sig, at enheden ikke primært skal anvendes til kommercielle formål«, hvilket effektivt forbyder import af elfenben til kommercielle formål i EU's medlemsstater.

Der findes en undtagelse fra dette generelle forbud mod import til kommercielle formål i to specifikke tilfælde:

- at enheden tidligere er lovligt indført eller anskaffet i EU, og at den, uanset at det måtte ske i ændret tilstand, genindføres i EU (grundforordningens artikel 4, stk. 5, litra a)), eller
- at enheden er en forarbejdet enhed, der er anskaffet mere end 50 år tidligere (grundforordningens artikel 4, stk. 5, litra b)).

Men selv om en af de to betingelser for sådan undtagelse er opfyldt, kan styrelsesrådet stadig afvise ansøgningen, hvis det efter høring af videnskabsrådet mener, at der er andre forhold af betydning for artens bevarelse, der taler mod udstedelse af en importtilladelse (artikel 4, stk. 1, litra e)).

Kommissionen anbefaler, at medlemsstaterne fra det tidspunkt, hvor vejledningen offentliggøres, ikke udsteder tilladelser til import af uforarbejdet elfenben til kommercielle formål.

Kommissionen anbefaler også, at medlemsstaterne fra samme dato ikke udsteder importtilladelser for forarbejdede enheder.

Der er fortsat to dispensationsmuligheder for kommerciel handel, hvis styrelsesrådet i den pågældende medlemsstat finder det godtgjort, at:

- genstanden er et musikinstrument fra før 1975 eller
- genstanden er en antikvitet fra før 1947, der sælges til et museum, og en relevant myndighed med ansvar for kulturarv (såsom det ansvarlige ministerium) bekræfter dens store kulturelle, kunstneriske eller historiske betydning og støtter transaktionen.

Vurderingen af importansøgninger svarer til vurderingen af reeksportansøgninger, og kriterierne i afsnit 5, litra b), for udstedelse af tilladelser bør derfor også anvendes.

Importtilladelser, der giver mulighed for import af uforarbejdet elfenben eller forarbejdede enheder i elfenben til ikkekommercielle formål kan udstedes i henhold til grundforordningens artikel 4, stk. 1. Al import af sådanne genstande kræver den højeste grad af granskning, og tilladelser bør som hovedregel kun udstedes, hvis styrelsesrådet er overbevist om, at der ikke er nogen risiko for, at disse genstande kan finde vej ind i handelen til kommercielle formål. På baggrund af de seneste handelsdata (import fra Afrika til EU i perioden 2016-2018) står det klart, at sådan import enten er til egne formål, eller jagttrofæer, som ikke giver mulighed for yderligere kommercialisering, efter indførslen fandt sted. *Det anbefales udtrykkeligt at nævne begrænsningen i importtilladelsen om, at sådanne genstande kun er beregnet til personlig brug. Følgende meddelelse kan anvendes: »import af denne enhed er kun til personlig brug. Genstanden skal forblive i tilladelsesindehaverens eje. Den skal på forlangende forevises de kompetente myndigheder«. Dette er også relevant for import af jagttrofæer, da der er tale om genstande til personlig brug.*

⁽²³⁾ Definitionen på forarbejdet enhed omfatter fire elementer, som alle skal vurderes: Genstanden er blevet fremstillet/forarbejdet før den 3. marts 1947. Genstanden er fra sin naturlige uforarbejdede tilstand blevet omformet betydeligt. Genstanden hører klart ind i en af kategorierne – smykker, udsmykningsgenstande, kunst, brugsgenstande eller musikinstrumenter – og kræver ingen yderligere udskæring eller forarbejdning for at opfylde sit formål. Styrelsesrådet i den pågældende medlemsstat sikrer sig, at genstanden er erhvervet under sådanne betingelser. Se Vejledning om forarbejdede enheder i henhold til EU's forordninger om handel med vilde dyr og planter (EUT C 154 af 17.5.2017, s. 15).

Når ansøgninger om import af jagttrofæer vurderes, mindes styrelsesrådene om at tage de seneste videnskabelige råd (bæredygtighedserklæring («non-detriment finding») eller mangel derpå) fra Den Videnskabelige Undersøgelsergruppe i betragtning.

Kommerciel brug af jagttrofæer fra elefanter efter import til EU er forbudt, uanset elefantens oprindelse ⁽²⁴⁾. Disse trofæer skal forblive i jægerens eje.

I tillæg til ovennævnte dispensation for import til kommercielle formål kan styrelsesrådet desuden udstede en importtilladelse, hvis det har sikret sig, at genstanden:

1. er del af en ægte udveksling af kulturgoder mellem velrenommerede institutioner (f.eks. museer) eller
2. er et arvestykke, der flyttes som led i en families flytning eller
3. flyttes med henblik på håndhævelse eller med videnskabelige eller uddannelsesmæssige formål.

For at kunne vurdere de betingelser, under hvilke sådan handel kan tillades, anbefales det, at EU-medlemsstaterne anvender vejledningen om »dokumentation for lovlig anskaffelse« i bilag I til dette dokument og om »mærkning, registrering og andre krav til udstedelse af certifikater« i bilag II.

8. Koordinering inden for og mellem EU-medlemsstater såvel som med tredjelande

Hvis de regionale/lokale CITES-myndigheder er ansvarlige for udstedelse af CITES-dokumentation, anbefales det, at medlemsstaterne sikrer, at de regionale myndigheder indberetter alle indsendte ansøgninger om reeksportcertifikater/certifikater til brug ved handel inden for EU til de centrale CITES-myndigheder. Dette vil sikre både koordineret verifikation for lovlig anskaffelse og konsekvens i vurderingen af ansøgninger. Det kan eventuelt understøttes af oprettelsen af nationale databaser til lagring af relevante oplysninger.

Desuden kan yderligere begrænsninger/kontroller gælde med hensyn til reeksport til visse lande/territorier, der har indført mere restriktive indenlandske foranstaltninger for handel med elfenben såsom Kina, Hongkong SAR og USA. Før der udstedes et reeksportcertifikat for elfenben, opfordres den berørte medlemsstat kraftigt til at orientere ansøgerne om, at der kan være indført mere restriktive indenlandske foranstaltninger i bestemmelseslandet. Det påhviler ansøgeren at kontrollere reglerne for import af elfenben til bestemmelseslandet.

Hvis det ønskes, kan en medlemsstat også orientere CITES-myndighederne i bestemmelseslandet, således at de kan verificere, at importen af den pågældende enhed er i overensstemmelse med gældende regler.

Hvis et certifikat til brug ved handel inden for EU udstedt af en EU-medlemsstat fremlægges som dokumentation for lovlig anskaffelse i forbindelse med ansøgning om et reeksportcertifikat (kun for musikinstrumenter fra før 1975) eller en ansøgning om certifikat til brug ved handel inden for EU, anbefales medlemsstaten, der behandler ansøgningen, at kontrollere gyldigheden af certifikatet til brug ved handel inden for EU hos den medlemsstat, der har udstedt det.

Modtager styrelsesrådet en ansøgning om uforarbejdet elfenben, hvor identiteten af den professionelle reparatør er kendt, men denne befinder sig i en anden medlemsstat, anbefales den udstedende medlemsstat at kontakte bestemmelsesmedlemsstaten for at kontrollere, om der er nogen forhold, der taler mod udstedelse af certifikatet.

9. Resumé af EU-ordningen om handel med elfenben til kommercielle formål

Nedenstående tabel sammenligner den »gamle« og den »nuværende« EU-ordning om handel med elfenben med kommercielle formål:

- **gammel ordning** – som var gældende, før dette vejledende dokument og Kommissionens forordning (EU) 2021/2280 blev offentliggjort;
- **nuværende ordning** – reglerne, der har været gældende siden da ⁽²⁵⁾.

⁽²⁴⁾ Dette forbud omfatter bestande af elefanter, som anført i både bilag A og B, idet handel med de i bilag B anførte jagttrofæer kun er mulig til ikkekommercielle formål (se kommentarerne til de i bilag B anførte bestande af elefanter fra Botswana, Namibia, Sydafrika og Zimbabwe i grundforordningen).

⁽²⁵⁾ Udtrykket »indstillet« anvendes i denne tabel, når foranstaltningen er truffet via denne vejledning eller dens forgænger. Udtrykket »ikke tilladt« henviser til forpligtelser i grundforordningen og/eller CITES.

Forordningerne om handel med vilde dyr og planter og relevante afsnit i denne vejledning indeholder nærmere oplysninger.

	Handel indenfor EU med kommercielle formål		Reeksport fra EU med kommercielle formål		Import til EU til kommercielle formål	
	Gammel ordning	Nuværende ordning	Gammel ordning	Nuværende ordning	Gammel ordning	Nuværende ordning
Uforarbejdet elfenben	Mulighed for tilladelse for genstande fra før 1990/før 1975 fra sag til sag – certifikat kræves	Indstillet, mulighed for tilladelse fra sag til sag med henblik på reparation af musikinstrumenter eller antikviteter fra før 1947 af stor kulturel, kunstnerisk eller historisk betydning ⁽²⁰⁾ - enkelt transaktions-specifikt certifikat kræves	Indstillet	Indstillet (ingen ændring)	Tilladelser fra sag til sag mulig for antikviteter fra før 1947 eller reimporterede genstande fra før 1975 – tilladelse kræves	Indstillet
Forarbejdet elfenben: Genstande med elfenben, som er anskaffet mellem 1975 og 1990 → før Liste I «	Mulighed for tilladelse fra sag til sag – certifikat kræves	Indstillet	Ikke tilladt	Ikke tilladt (ingen ændring)	Ikke tilladt	Ikke tilladt (ingen ændring)
Forarbejdet elfenben : Genstande med elfenben, som er anskaffet mellem 1947 og 1975 – »før konventionens ikrafttræden«		Indstillet, tilladelser fra sag til sag mulig for musikinstrumenter – certifikat kræves	Tilladelse fra sag til sag mulig - certifikat kræves	Indstillet, tilladelser fra sag til sag mulig for musik- menter – certifikat kræves	Tilladelse fra sag til sag, kun mulig for reimport – tilladelse kræves	Indstillet, tilladelser fra sag til sag mulig for musik- menter – tilladelse kræves
Forarbejdede genstande fra før 1947 (antikviteter)	Tilladt – kræver ikke certifikat	Mulighed for tilladelse fra sag til sag – certifikat kræves		Indstillet, tilladelser fra sag til sag mulig for musik- instrumenter og antikviteter, der sælges til museer – certifikat kræves	Tilladelse fra sag til sag mulig – tilladelse kræves	Indstillet, tilladelser fra sag til sag mulig for musik- instrumenter og antikviteter, der sælges til museer – tilladelse kræves

⁽²⁰⁾ antikvitet fra før 1947 af stor kulturel, kunstnerisk eller historisk betydning, som indehaves af et museum eller en offentlig institution, og for hvilken en relevant myndighed med ansvar for kulturarv (dvs. ansvarlige ministerium) bekræfter dens store kulturelle, kunstneriske eller historiske betydning og støtter, at der er behov for at reparere med elfenben.

BILAG I

Dokumentation for lovlig anskaffelse*Generelle betragtninger*

For både reeksportcertifikater og certifikater til brug ved handel inden for EU gælder det, **at det påhviler ansøgeren at godtgøre** over for CITES-myndighederne i den relevante EU-medlemsstat, at betingelserne for udstedelse af certifikatet er opfyldt, og især at **enheder i elfenben er anskaffet på lovlig vis**²³.

Medlemsstaterne vil generelt skulle **vurdere den dokumentation**, som ansøgerne tilvejebringer, **fra sag til sag**.

Selv om det står klart, at der i alle sager skal fremlægges dokumentation for lovlig anskaffelse, bør medlemsstaterne overveje at følge en **risikobaseret tilgang, når de vurderer ansøgninger** om import, reeksport eller handel med elfenben inden for EU.

Forskellige transaktioner kan give anledning til forskellige grader af granskning afhængig af forskellige aspekter af elfenben, der skal importeres/reeksporteres/handles, herunder:

- mængde
- type (f.eks. antikvitet, forarbejdet eller uforarbejdet)
- de omstændigheder, under hvilke det oprindeligt blev anskaffet (f.eks. som del af en kommerciel transaktion eller i form af en gave/arv) og
- den dato, hvor det oprindeligt blev anskaffet.

Medlemsstaterne vil på baggrund af transaktionens karakter selv skulle vurdere, hvilken type/mængde dokumentation der skal kræves til støtte for en ansøgning.

Det er vigtigt at bemærke, at den **type dokumentation for lovlig oprindelse, der kræves**, vil afhænge af, **hvordan elfenbenet er anskaffet**. **F.eks.:**

- Hvis elfenbenet er importeret af ansøgeren selv, inden konventionen trådte i kraft, kan ansøgeren
 - a) pålægges at dokumentere, at denne har boet eller arbejdet i det eksporterende land.

Gamle fotografier, kontrakter, uddrag fra en fødselsattest, udskrifter fra et folkeregister eller en erklæring fra ansøgeren selv og/eller andre familiemedlemmer kan godtages som dokumentation herfor
 - b) skulle dokumentere, at elfenbenet er anskaffet/importeret til EU på lovlig vis (se *Typer dokumentation* nedenfor).
- Hvis elfenbenet er købt (på lovlig vis) i EU, skal ansøgeren dokumentere, at den er anskaffet på lovlig vis før 1975, eller at stykket er anskaffet i henhold til den tidligere undtagelse for en forarbejdet enhed fra før 1947 (se *Typer dokumentation* nedenfor).

Typer dokumentation

Følgende dokumentation bør normalt foretrækkes til støtte for ansøgninger om reeksportcertifikater og certifikater til brug ved handel inden for EU:

- **Certifikat til brug ved handel inden for EU**. I sådanne tilfælde bør den udstedende EU-medlemsstat kontaktes med henblik på verifikation af det pågældende certifikat.

Hvis oplysningerne på certifikatet til brug ved handel inden for EU er upræcise, eller der opstår tvivl om, hvorvidt certifikatet er gyldigt/elfenbenet er lovligt, bør der anmodes om yderligere oplysninger fra ansøgeren og/eller den udstedende myndighed.

Der kan anmodes om yderligere dokumentation, hvis f.eks. certifikatet ikke oplyser nogen identifikationsmærker (f.eks. fotografier, detaljeret beskrivelse, oplysninger om stødtændernes vægt/længde) eller er meget gammelt.

Medlemsstaterne kan anmode om enhver form for dokumentation, der bidrager med yderligere detaljer om genstanden og dens historie, som ikke allerede fremgår af certifikatet til brug ved handel inden for EU. Der kan også anmodes om en kvittering eller et skøde, især hvis certifikatet vedrører en bestemt transaktion, med henblik på at bevise, at den nuværende ejer har anskaffet enheden direkte fra certifikatindehaveren.

- **Resultaterne af en kulstof-14-datering/isotopanalyse** til bestemmelse af enhedens alder (og oprindelse)⁽¹⁾, med forbehold for at bestemmelse af alder ikke i sig selv er nok til at dokumentere lovlig anskaffelse
- **En ekspertudtalelse**, der indeholder en underbygget bestemmelse af alder, underskrevet af en anerkendt, uafhængig ekspert, f.eks. en person, der er tilknyttet et universitet/en forskningsinstitution, en retskonsulent/konsulent, der er godkendt ved en retslig procedure, eller en godkendt/anerkendt ekspert⁽²⁾.

Ekspertudtalelser kan betragtes som tilfredsstillende dokumentation for såvel forarbejdet som uforarbejdet elfenben (f. eks. hvis der ikke kan foretages retstekniske undersøgelser). For så vidt angår antikt forarbejdet elfenben kan alderen bestemmes på baggrund af den stil, der er anvendt ved udskæringen, eller forarbejdningsmetoden. Ekspertudtalelserne skal være behørigt begrundede og indeholde forklaringer om de forskellige elementer i form af stil, forarbejdning m.m., som er taget i betragtning og var afgørende for konklusionen.

Hvis ovennævnte dokumentation **ikke er til rådighed**, bør ansøgeren anmodes om at fremlægge en **kombination af forskellige andre typer dokumentation med henblik på at påvise**, at elfenbenet er anskaffet på lovlig vis (se Andre typer dokumentation nedenfor). Medlemsstaterne bør således bede ansøgeren om at tilvejebringe så mange forskellige typer dokumentation som muligt til støtte for dennes ansøgning.

Andre typer dokumentation, der kan udgøre **tilfredsstillende dokumentation for lovlig anskaffelse**, omfatter (helst en kombination af) følgende:

- en udtalelse fra en godkendt/anerkendt ekspert for så vidt angår »forarbejdede enheder«, der indeholder elfenben
- en kvittering eller faktura, et gavebrev eller arvedokumenter såsom et testamente
- gamle fotografier af genstande i elfenben (med dato, genkendelige personer eller taget på oprindelsesstedet), et gammelt jagttegn (eller andre jagtdokumenter), forsikringspapirer, breve eller gamle offentlige dokumenter (såsom avisartikler eller andre originale beretninger, der dokumenterer enhedens oprindelse)
- anden supplerende dokumentation til støtte for den lovlige anskaffelse såsom dokumentation for arbejdsforhold (f.eks. i Afrika) for den person, der anskaffede enheden, eller kopier af stempler i pas
- en vidneforklaring/edsvoren eller underskrevet erklæring fra ejeren. Medlemsstaterne kan overveje at anmode om, at ansøgeren fremlægger en edsvoren erklæring til støtte for det udstedte certifikat, hvoraf det fremgår, at ansøgeren er bekendt med konsekvenserne af at afgive falske oplysninger. En vidneforklaring/edsvoren erklæring bør dog stadig skulle understøttes af anden dokumentation såsom fotografier eller kvitteringer/fakturaer
- hvis der er tale om forarbejdede enheder eller musikinstrumenter, der er fabrikeret i EU, en bekræftelse fra fabrikanten eller en ekspert, hvoraf det fremgår, at instrumentet er fabrikeret på en EU-medlemsstats område, før den dato hvor de relevante CITES-bestemmelser fik virkning.

Hvis der i lyset af den dokumentation, som ansøgeren har tilvejebragt til støtte for ansøgningen om et reeksportcertifikat eller certifikat til brug ved handel inden for EU, stadig er **tvivl om, hvorvidt det pågældende elfenben er anskaffet på lovlig vis**, bør medlemsstaten overveje at rådføre sig med en **uafhængig ekspert** eller kræve, at der foretages **retstekniske undersøgelser** for at verificere enhedens alder. I dette tilfælde afholdes omkostningerne hertil af ansøgeren.

⁽¹⁾ Retningslinjerne fra FN's Kontor for Narkotikakontrol og Kriminalitetsbekæmpelse (UNODC) indeholder en oversigt over tilgængelige laboratorietest og retningslinjer for prøvetagning, inkl. en liste over det udstyr og de materialer, der skal anvendes til testning af elfenben (se UNODC. (2014) *Guidelines on Methods and Procedures for Ivory Sampling and Laboratory Analysis*. United Nations, New York, navnlig 14.2.2 *Isotopes* (side 30 ff. og 46), der er tilgængelig på https://www.unodc.org/documents/Wildlife/Guidelines_Ivory.pdf. Se også webstedet www.ivoryid.org.

⁽²⁾ Hvis der anvendes ekspertudtalelser fra en auktionarius, kan der opstå interessekonflikter. Dette bør overvejes nøje.

BILAG II

Mærkning, registrering og andre krav til udstedelse certifikater

Det er ikke obligatorisk ifølge EU-lovgivningen at **forsyne elfenben med permanent mærkning**, før der udstedes et certifikat til brug ved handel inden for EU, men nogle medlemsstater kræver det. Endvidere vil importtilladelser og reeksportcertifikater kun blive udstedt af EU's medlemsstater for visse typer elfenbensprodukter, hvis de er mærket. Se artikel 64, stk. 1, litra d), og artikel 65, stk. 1, i Kommissionens forordning (EF) nr. 865/2006 og CITES-resolution 10.10 (Rev. CoP 17), som desuden opfordrer til at mærke *»hele stødtænder af alle størrelser og udskårne stykker heraf, der både er mindst 20 cm lange og vejer mindst 1 kg«*.

I denne forbindelse anbefales det, at medlemsstaterne overvejer permanent at **mærke**:

- (i) hele stødtænder af alle størrelser og
- (ii) udskårne stykker heraf, der både er mindst 20 cm lange og vejer mindst 1 kg.

Mærkning gør det muligt at knytte et certifikat til den berørte genstand i elfenben og forbedrer sporbarheden.

Det anbefales, at mærkningen gennemføres **i overensstemmelse med CITES-resolution 10.10 (Rev. CoP17)**: *»hele stødtænder af alle størrelser og udskårne stykker heraf, der både er mindst 20 cm lange og vejer mindst 1 kg, mærkes ved hjælp af pressestempler, permanent blæk eller andre former for permanent mærkning, idet følgende formel anvendes: ISO-koden på to bogstaver for oprindelseslandet, de sidste to tal i året / serienummeret for året / vægten i kg (eks. KE 00/127/14). Det anerkendes, at forskellige parter har forskellige systemer for mærkning og muligvis anvender forskellig praksis for så vidt angår specifikation af serienummer og år (som f.eks. kan været registreringsåret eller bjærgningsåret), dog skal alle systemer tilvejebringe et unikt nummer for hvert stykke mærket elfenben. Dette nummer bør placeres ved læbemærkningen, for så vidt angår hele stødtænder, og fremhæves med et strejf af farve.«*

Det nævnes i resolutionen, at mærkningen bør indeholde oprindelseslandet. Såfremt oprindelseslandet ikke er kendt på det tidspunkt, EU-medlemsstaten foretager mærkning af elfenbenet, bør mærkningen indeholde ISO-koden for det land, der foretager mærkningen. Medlemsstaterne kan finde det nødvendigt at stille det som betingelse, at indehaveren/ejeren af elfenbenet afholder omkostningerne til den permanente mærkning.

Når genstanden har fået påført permanent mærkning, bør koden med henblik på at lette fremtidig verifikation indføres i en elektronisk database, sammen med certifikatnummeret og alle relevante oplysninger såsom længde, vægt og status før konventionens ikrafttræden.

Disse oplysninger bør om muligt registreres på nationalt plan. Såfremt oplysningerne registreres på regionalt/lokalt plan, bør der oprettes en informationsudvekslingsordning med/overvågningsordning forvaltet af de centrale (nationale) CITES-myndigheder. Når mærkningen er foretaget, anbefales det desuden, at genstandene fotodokumenteres, og at optegnelserne og fotografierne opbevares samlet.

Medlemsstaterne har indberettet problemer med verifikation af gyldigheden af certifikater til brug ved handel inden for EU, som gør det svært at bekræfte de pågældende enheders identitet (for så vidt angår uforarbejdede stødtænder). Med henblik på at løse dette problem anbefales det medlemsstaterne:

- at kræve fotodokumentation for enheder i elfenben (især hele uforarbejdede stødtænder) og, såfremt de nationale systemer tillader det, sikre, at fotografierne er påhæftet/vedlagt

det berørte certifikat. Fotografierne bør scannes og opbevares sammen med det udstedte certifikat.

Kendetegn, der kan tænkes dokumenteret (og som bidrager til identifikationen), omfatter:

- karakteristisk farve
- revner eller andre skader
- stødtandens krumning
- og oplysninger om basen (f.eks. om der er tale om et rent snit, eller om det er flosset).

Fotografier af hele stødtanden og af basen er nyttige. Hvis der er indgraveringer på stødtanden, bør der også vedlægges et fotografi, der viser detaljerne og placeringen på stødtanden. Fotografier er især vigtige i forbindelse med elfenben, for hvilket der er udstedt et certifikat, men som ikke er mærket

- på certifikatet at inkludere detaljerede oplysninger **om, hvordan genstanden i elfenbens vægt og længde er blevet målt** samt **basens omkreds**.

Hvad angår *vægt*, betragtes oplysninger om, hvornår vægten blev fastslået, som relevante (blev genstanden vejet på tidspunktet for udstedelsen af certifikatet, eller er der blevet anvendt ældre oplysninger om vægt?), samt hvorvidt vægten inkluderer vedhæftninger til stødtanden (såsom en kappe over basen eller en anordning til at sætte stødtanden fast på væggen med), der kan være blevet fjernet før vejning af genstanden.

Hvad angår *længde*, betragtes oplysninger om, hvorvidt den angivne længde er ydre eller indre længde, og hvorvidt der er målt fra spids til base (eller en anden måling), som relevante

- at registrere både antallet af berørte genstande og mængden i vægt (kg) (idet størrelsen på genstandene varierer betydeligt).
-